

Besluit van de inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 19 december 2023 tot vaststelling van het Specifiek interventiebeleid NVWA toezicht op voedselveiligheid bij horeca, ambachtelijke productie, retail en instellingen (IB03-SPEC 37, versie 08)

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht, artikel 25 van de Warenwet, de artikelen 10, eerste lid, onderdeel d, en 13a van de Mandaatregeling VWS en het Algemeen interventiebeleid NVWA 2024;

Besluit vast te stellen de volgende beleidsregel:

1. Onderwerp

Het Specifiek interventiebeleid NVWA toezicht op voedselveiligheid bij horeca, ambachtelijke productie, retail en instellingen beschrijft, binnen de kaders van het Algemeen interventiebeleid NVWA 2024 (AIB) en de Warenwet, de interventies voor het betreffende werkterrein. Het interventiebeleid is van toepassing op bedrijven die op grond van artikel 6 van Verordening (EG) nr. 852/2004 geregistreerd zijn (of zouden moeten zijn) en die rechtstreeks leveren aan de eindverbruiker en/of – eventueel als nevenactiviteit – leveren aan andere detailhandel en/of horeca. Overtredingen die door de inspecteur/ toezichthouder worden waargenomen en die niet in IB03-SPEC 37 zijn opgenomen, worden voorgelegd aan de afdeling Expertise van de directie Handhaven teneinde een interventie te bepalen.

2. Definities en wettelijke basis

2.1. Definities

Voor algemene definities wordt verwezen naar het AIB en de Verordening (EG) Nr. 852/2004. Hieronder is een aantal specifieke definities opgenomen in aanvulling op de definities en begrippen uit het AIB.

- *Incidentele waarneming*: waarneming op dat moment, eenmalig voorkomend, geen aanwijzing dat de situatie vaker of structureel voorkomt.
- *Structurele waarneming*: vastgesteld wordt dat de situatie geen incident is, maar toezichthouder neemt in overweging dat de situatie vaker is voorgekomen op basis van feitelijke waarneming eventueel in combinatie met een interview en/of documentcontrole:
  - vaker voorkomt in de tijd/ periode. Dit kan zijn voorafgaand of tijdens de inspectie; en/of
  - voorkomt op meerdere punten in het bedrijf.
- *Spedsituatie*: situatie die direct gevaar voor de volksgezondheid oplevert waarbij direct ingrijpen vereist is.

2.2. Wettelijke basis

Voor toezicht op de voedselveiligheid gelden zowel Europese als nationale regels. De wettelijke basis voor het Specifiek interventiebeleid toezicht op voedselveiligheid bij horeca, ambachtelijke productie, retail en instellingen is de Warenwet, met onderliggende besluiten en regelingen, in het bijzonder:

- Warenwetbesluit Bereiding en behandeling van levensmiddelen (BBL);
- Warenwetbesluit hygiëne van levensmiddelen;
- Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden;
- Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne;
- Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne;
- Verordening (EU) 2017/625 van het Europees parlement en de Raad van 15 maart 2017 betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van de

- levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen;
- Verordening (EG) nr. 2073/2005 van de Commissie van 15 november 2005 inzake microbiologische criteria voor levensmiddelen;
  - Verordening (EG) nr. 1169/2011 van het Europees parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten;
  - Warenwetregeling allergeneninformatie niet-voorverpakte levensmiddelen;
  - Warenwetbesluit informatie levensmiddelen;
  - Wet natuurbescherming. Strafbbaarstelling is opgenomen in artikel 1a onder 2° van de Wet economische delicten;

3. Werkwijze

3.1. Het bepalen van de ernst van de overtreding

Overtredingen worden ingedeeld naar de klassen zoals gedefinieerd in het AIB. De belangrijkste wegingsfactor bij een overtreding is het gezondheidsrisico voor mens of dier. Het gaat daarbij om de aard (ernst) van het risico dat ontstaat als het zich voordoet. Uitgangspunt voor de ernst van de overtreding is een veilig (eind)product. Dit kan ook een halffabrikaat of grondstof zijn. De veiligheid heeft betrekking op de volksgezondheid, zoals vastgelegd in artikel 14 van Verordening (EG) nr. 178/2002.

3.2. Het bepalen van interventies bij een overtreding

Bestraffende sanctie

Overtredingen van de Warenwet worden in de regel bestuurlijk afgedaan. Dit houdt in dat overtredingen van deze wet doorgaans worden gehandhaafd met een bestuurlijke boete en niet via het strafrecht.

Een overtreding van de Warenwet kan echter niet met een bestuurlijke boete worden afgedaan als voor die overtreding op basis van de Wet op de economische delicten een hogere geldboete kan worden opgelegd dan de in de bijlage ter zake van de overtreding voorziene bestuurlijke boete, en indien de opzettelijke of roekeloze overtreding een direct gevaar voor de gezondheid of veiligheid van de mens tot gevolg heeft óf de in de bijlage ter zake van de overtreding voorziene bestuurlijke boete aanmerkelijk wordt overschreden door het met de overtreding behaalde economisch voordeel (artikel 32a, derde lid, Warenwet). Daarnaast is in de Richtlijn voor strafvordering Warenwet een aantal situaties beschreven die zich lenen voor enkel strafrechtelijke afdoening.

Strafrechtelijke afdoening is niet voorbehouden aan een vooraf aan te geven overtreding van een bepaald voorschrift, maar kan in beginsel bij alle overtredingen van de bij of krachtens de Warenwet gestelde voorschriften noodzakelijk zijn.

De kolommen 'Interventie bij eerste overtreding' en 'Interventie bij herhaalde overtreding' in de bijlage van dit document vermelden uitsluitend de bestuurlijke sanctie als bestraffende sanctie die doorgaans wordt toegepast. Dit laat onverlet dat, als een overtreding zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk kan worden afgedaan, op grond van de specifieke feiten en omstandigheden kan worden besloten om in plaats van een bestuurlijke interventie een proces-verbaal op te maken ten behoeve van strafrechtelijke afdoening. Op voorhand is niet aan te geven wanneer wordt overgegaan tot een strafrechtelijke bestraffende sanctie. Daarom vormt deze paragraaf een aanvulling op bovengenoemde kolommen in de bijlage.

In alle gevallen geldt overigens dat een strafrechtelijke bestraffende sanctie (een proces-verbaal) te allen tijde kan worden gecombineerd met een bestuursrechtelijke corrigerende interventie (een herstelmaatregel).

Formulebedrijven

Bij formulebedrijven met meerdere locaties kunnen overtredingen een locatie overstijgend karakter hebben omdat de formule de voedselveiligheid op uniforme wijze borgt bijvoorbeeld met een hygiëncode of een zelf opgesteld voedselveiligheidssysteem. Voor formulebedrijven is een passende toezichtmethode beschikbaar. Deze methode wordt formuleaanpak genoemd en is te vinden op de NVWA website in het webdossier Aanpak formulebedrijven levensmiddelen.

Externe link:

<https://www.nvwa.nl/over-de-nvwa/inhoud/hoe-de-nvwa-werkt/toezicht-maatregelen-en-boetes/aanpak-formulebedrijven-levensmiddelen>.

Voor de formuleaanpak geldt:

- Tijdens een handhavende steekproef wordt voor iedere zware of middelzware overtreding altijd een bestuurlijke boete opgelegd.
- Bij formulebedrijven met het oordeel 'voldoet' wordt bij de uitvoering van een inspectie in het kader van verminderd toezicht alleen bij een zware overtreding een bestuurlijke boete opgelegd. Middelzware of lichte overtredingen worden vastgelegd en gecommuniceerd met de belanghebbende.
- Binnen de formuleaanpak vinden alleen herinspecties en/of herbemonsteringen plaats na constatering van een zware overtreding.

Aangemelde bedrijven bij het Checkpunt Voedselveiligheid programma

In haar risicogerichte toezicht maakt de NVWA gebruik van geaccepteerde private systemen – de zogenaamde zelfcontrolesystemen – die conform een door de NVWA vastgestelde systematiek controleren. Dit systeem vervangt het toezicht niet, maar kan van invloed zijn op de bezoekfrequentie, de diepgang, de tijdbesteding en de maatregelen in het bedrijf. Via onderstaande link is meer informatie te vinden over het Checkpunt Voedselveiligheid programma.

Externe link: <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/kwaliteitssystemen-zelfcontrolesystemen-en-toezicht-nvwa/horeca-ambacht-zorginstellingen-retail-voedselveiligheid-haccp/zelfcontrolesystemen-horeca-ambacht-zorginstellingen-retail-en-toezicht-nvwa>.

Voor het Checkpunt Voedselveiligheid programma gelden de volgende afwijkingen van het interventiebeleid:

- Tijdens de steekproef (ter verificatie van de werking van het systeem in de praktijk) wordt alleen bij een zware overtredingen bestraffende sanctie toegepast. Bij middelzware of lichte overtredingen worden geen corrigerende interventies toegepast. Wel worden deze vastgelegd en gecommuniceerd met ondernemer en het betreffende controle- en adviesbureau.
- Tijdens de steekproef (ter verificatie van de werking van het systeem in de praktijk) wordt bij constatering van herhaalde overtredingen niet opgeschaald. Alle steekproefinspecties binnen het Checkpunt Voedselveiligheid programma worden afzonderlijk van elkaar beoordeeld.
- Ook bij herinspectie en herbemonstering na een eerdere overtreding geconstateerd bij een steekproefinspectie binnen het Checkpunt Voedselveiligheid programma gelden de bovenstaande afwijkingen.

3.3. Herhaalde overtreding en herinspectie

Herhaalde overtreding

Er is sprake van een herhaalde overtreding wanneer tijdens een (her)inspectie opnieuw een overtreding wordt geconstateerd van dezelfde wettelijke norm, of van een wettelijke norm die betrekking heeft op vergelijkbare gedragingen, die bij de overtreder binnen de daaraan voorafgaande periode van twee jaar eerder is geconstateerd. Een herhaalde overtreding is beperkt tot dezelfde locatie. Wettelijke normen die hetzelfde doel beogen hebben bijvoorbeeld betrekking op acties gericht op:

1. procesbeheersing
2. hygiëne
3. bouwkundige zaken
4. onderhoud van apparatuur
5. warmteborging
6. koelketen
7. vriesketen
8. onveilige producten
9. kwaliteit drinkwater gebruik
10. voorkoming van verontreiniging van levensmiddelen door huisdieren
11. wering, bestrijding of voorkoming van ongedierte in algemene zin
12. informatievoorziening
13. overig

Herinspectie

Na het constateren van een zware of middelzware overtreding wordt een extra inspectie uitgevoerd om na te gaan of gemaakte afspraken over het opheffen van de overtreding zijn nagekomen.

- 1) Zware overtreding:
De overtreding en het daadwerkelijke risico moeten onmiddellijk door de ondernemer worden opgeheven of binnen een aantoonbaar afgesproken termijn. De bevindingen worden vastgelegd in het bedrijfsdossier. Er wordt binnen een termijn van drie maanden een retribueerbare fysieke herinspectie of herbemonstering uitgevoerd.

- 2) Middelzware overtreding
De overtreding en het daadwerkelijke risico moeten onmiddellijk door de ondernemer worden opgeheven of binnen een aantoonbaar afgesproken termijn. Er wordt bij een eerste overtreding een schriftelijke waarschuwing gegeven. De ondernemer krijgt de mogelijkheid om binnen een afgesproken termijn schriftelijk (digitaal) te reageren op de schriftelijke waarschuwing. In deze reactie beschrijft en/ of toont de ondernemer aan welke acties zijn ondernomen om de overtreding op te heffen. De bevindingen worden vastgelegd in het bedrijfsdossier. Voor bedrijven die vallen in het traject van verscherpt toezicht geldt maatwerk.
Er wordt binnen een termijn van drie maanden een retribueerbare fysieke herinspectie of herbemonstering uitgevoerd, tenzij;
  - o door de inspecteur onderbouwd en beargumenteerd een andere termijn is afgesproken met de overtreder;
  - o de schriftelijke (digitale) reactie van de ondernemer op de schriftelijke waarschuwing heeft geleid tot adequate opheffing van de overtreding.
- 3) Lichte overtreding
Er wordt geen herinspectie en/of herbemonstering uitgevoerd. De bevindingen worden vastgelegd in het bedrijfsdossier. Tijdens de volgende inspectie wordt beoordeeld of de geringe overtreding is opgeheven. Het al dan niet opgeheven zijn van de geringe overtreding wordt in het bedrijfsdossier vastgelegd.

5. Divers

Vervanging

Deze beleidsregel vervangt het op 25 november 2022 vastgestelde Specifiek interventiebeleid NVWA voedselveiligheid bij horeca, ambachtelijke productie, retail en instellingen (IB02-SPEC 37, versie 07). Hiermee wordt de inhoud van de beleidsregel in overeenstemming gebracht met het Algemeen interventiebeleid NVWA 2024.

Citeertitel

Deze beleidsregel wordt aangehaald als 'Specifiek interventiebeleid NVWA voedselveiligheid bij horeca, ambachtelijke productie, retail en instellingen (IB03-SPEC 37, versie 08)'.

Inwerkingtreding

Deze beleidsregel treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin hij wordt geplaatst.

Bijlage

De bijlage van deze beleidsregel is te vinden op de website van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (www.nvwa.nl/interventiebeleid).

Deze beleidsregel wordt in de Staatscourant geplaatst.

*De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
namens deze:*

G.C.J.M. Bakker

inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit